

Κ.Υ.Α. αριθμ. Φ. 80000/οικ.21628/936/18.05.2017

Προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης

Αριθμ. Φ. 80000/οικ.21628/936

(ΦΕΚ Β' 1721/18-05-2017)

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 18, 34 παρ.2 και 37 του ν.4387/2016 (Α' 85) όπως έχει τροποποιηθεί με τις διατάξεις του άρθρου 94 του ν.4461/2017 (Α'38) και ισχύει, καθώς και της παρ. 2 του άρθρου 96 του ν.4387/2016, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 1 του άρθρου 56 του ν. 4445/2016 (Α' 236) και ισχύει.
2. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98) «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα».
3. Τις διατάξεις του π. δ/τος 113/2014 (Α' 180) «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας».
4. Τις διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. 24/2015 (Α'20) «Σύσταση και μετονομασία Υπουργείων, μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων» και του άρθρου 27 του ν.4320/2015 (Α'29) «Ρυθμίσεις για τη λήψη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, και την οργάνωση της Κυβέρνησης και των Κυβερνητικών Οργάνων και λοιπές διατάξεις».
5. Τις διατάξεις του π.δ. 73/2015 (Α'116) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών»,
6. Τις διατάξεις της αριθ. Υ29/8.10.2015 απόφασης του Πρωθυπουργού (Β' 2168) «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών Γεώργιο Χουλιαράκη».
7. Την αριθμ. οικ. 44549/Δ9.12193/8.10.2015 (Β'2169) υπουργική απόφαση «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Αναστάσιο Πετρόπουλο» όπως έχει τροποποιηθεί με την αριθμ. οικ.54051/Δ9.14200/22.11.2016 (Β'3801) υπουργική απόφαση και ισχύει.
8. Το γεγονός ότι, από τις διατάξεις της απόφασης αυτής, δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού ούτε του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) ούτε του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.), δεδομένου ότι όσοι υπαχθούν στην προαιρετική ασφάλιση θα συνεχίσουν να καταβάλλουν τις ασφαλιστικές εισφορές που θα κατέβαλλαν αν συνέχιζαν την απασχόληση τους,

αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Υπακτέα πρόσωπα

Δικαίωμα υπαγωγής στην προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης από 1/1/2017 έχουν τα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν.4387/2016 καθώς και οι ασφαλισμένοι φορέων , Κλάδων και Λογαριασμών που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. με βάση το άρθρο 53 του ανωτέρω νόμου, ανεξαρτήτως του χρόνου πρώτης υπαγωγής τους στην ασφάλιση.

Η προαιρετική ασφάλιση πραγματοποιείται ή για κύρια σύνταξη ή/και επικουρική ή/και για ασθένεια σε είδος και σε χρήμα.

Άρθρο 2

Προϋποθέσεις για υπαγωγή στην προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης

Δυνατότητα προαιρετικής συνέχισης της ασφάλισης έχει κάθε πρόσωπο του άρθρου 1 της παρούσας απόφασης, εφόσον συγκεντρώνει αθροιστικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Έχει πραγματοποιήσει στην υποχρεωτική ασφάλιση τουλάχιστον πέντε (5) έτη ή 1.500 ημέρες, εκ των οποίων τουλάχιστον ένα (1) έτος ή 300 ημέρες εντός της τελευταίας πριν την υποβολή της αίτησης πενταετίας και υποβάλλει τη σχετική αίτηση του μέσα σε προθεσμία δώδεκα (12) μηνών από την τελευταία ασφάλισή του σε φορέα, τομέα, κλάδο ή λογαριασμό κύριας ασφάλισης, ή έχει πραγματοποιήσει οποτεδήποτε στην υποχρεωτική ασφάλιση δέκα (10) έτη ή 3.000 ημέρες ασφάλισης, ανεξάρτητα από το χρόνο υποβολής της αίτησης για προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης.

Οι ανωτέρω χρονικές προϋποθέσεις δύνανται να συμπληρωθούν με συνυπολογισμό χρόνου διαδοχικής ασφάλισης.

Οι ασφαλισμένοι που συμπληρώνουν με διαδοχικό ή μη χρόνο ασφάλισης στους ενταχθέντες στον Ε.Φ.Κ.Α φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς τις ανωτέρω χρονικές προϋποθέσεις για υπαγωγή στη προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης, υποχρεούνται να συνεχίσουν προαιρετικά την ασφάλισή τους στον ΕΦΚΑ στον τελευταίο ενταχθέντα φορέα υποχρεωτικής ασφάλισης,

β) έχει διακόψει ή διακόπτει καθ' οιονδήποτε τρόπο (π.χ. παραίτηση, λύση σύμβασης, διαγραφή από τη Δ.Ο.Υ., διαγραφή από τον οικείο επαγγελματικό σύλλογο , προκειμένου για δημοσίους υπαλλήλους λύση της υπαλληλικής σχέσης και για στρατιωτικούς αποστρατεία) την υποχρεωτική ασφάλιση στον ΕΦΚΑ,

γ) κατά την υποβολή της αίτησης ο ασφαλισμένος δεν είναι ανάπηρος κατά την έννοια του στοιχείου β' της παρ. 5 του άρθρου 28 του ν.1846/1951 (Α'189),

δ) ειδικά οι αυτοαπασχολούμενοι (ασφαλισμένοι του πρώην ΟΑΕΕ και ΕΤΑΑ καθώς και τα πρόσωπα της υπουργικής απόφασης με αριθμ. Φ11321/59554/2170/2016, ΦΕΚ4569/Β) και οι ασφαλισμένοι του πρώην ΟΓΑ δεν έχουν οφειλή από οποιαδήποτε αιτία προς τον ασφαλιστικό φορέα ή, σε περίπτωση οφειλής, να έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης, της οποίας οι όροι τηρούνται καθ' όλη τη διάρκεια της προαιρετικής συνέχισης της ασφάλισης.

Άρθρο 3 **Καταβολή εισφορών**

Για την προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης των προσώπων του άρθρου 1 της παρούσας καταβάλλεται μηνιαία εισφορά κατ' αναλογία των προβλεπόμενων στα άρθρα 5, 18, 37, 38, 39 , 40 και 41 του ν.4387/2016.

Ειδικότερα:

α) Οι μισθωτοί καταβάλλουν το σύνολο της ασφαλιστικής εισφοράς εργαζόμενου-εργοδότη στο ύψος που έχει διαμορφωθεί και ισχύει κατά το χρόνο υπαγωγής στην προαιρετική ασφάλιση. Το ως άνω ποσοστό υπολογίζεται επί του μέσου όρου των μηνιαίων αποδοχών επί των οποίων καταβλήθηκαν ασφαλιστικές εισφορές κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από τη διακοπή της υποχρεωτικής ασφάλισης.

Ως ελάχιστη μηνιαία βάση υπολογισμού των εισφορών καθορίζεται το ποσό που αντιστοιχεί στον κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών, όπως ισχύει κάθε φορά.

Ως ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών για τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς καθορίζεται το δεκαπλάσιο του κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών όπως ισχύει κάθε φορά. Σε περίπτωση που κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από τη διακοπή της υποχρεωτικής ασφάλισης δεν προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης και καταβολής ασφαλιστικών εισφορών για όλο το δωδεκάμηνο ή μέρος αυτού ή οι αποδοχές για κάποιους μήνες του δωδεκαμήνου αυτού υπολείπονται του ποσού που αντιστοιχεί στον κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών, όπως ισχύει κάθε φορά, ως μηνιαίες αποδοχές για την εύρεση του μέσου όρου λαμβάνεται υπόψη το ποσό που αντιστοιχεί στον κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών, όπως ισχύει κάθε φορά.

β) Οι αυτοαπασχολούμενοι (ασφαλισμένοι του πρώην ΟΑΕΕ και ΕΤΑΑ καθώς και τα πρόσωπα της υπουργικής απόφασης αριθμ. Φ11321/59554/2170/2016, ΦΕΚ4569/Β) καταβάλλουν το ποσοστό εισφοράς που προβλέπεται από το άρθρο 39 παρ. 1, 41 παρ. 2 του ν.4387/2016, όπως αυτό ισχύει για τους ασφαλισμένους που έχουν συμπληρώσει πέντε (5) έτη ασφάλισης. Η μηνιαία εισφορά υπολογίζεται επί του μέσου όρου του εισοδήματος επί του οποίου καταβλήθηκαν ασφαλιστικές εισφορές το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από τη διακοπή της υποχρεωτικής ασφάλισης, αναπροσαρμοζόμενων κατά τον παρακάτω τρόπο: για το διάστημα έως και το 2020 κατά τη μεταβολή του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) και για το διάστημα από το 2021 και εφεξής με βάση το δείκτη μεταβολής μισθών που υπολογίζεται από την ΕΛΣΤΑΤ.

Σε περίπτωση που κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από τη διακοπή της υποχρεωτικής ασφάλισης δεν προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης και καταβολής ασφαλιστικών εισφορών, για όλο το δωδεκάμηνο ή μέρος αυτού, μισθωτού ή ελεύθερου επαγγελματία, ή αφορά σε μήνες ασφάλισης πριν την 1/1/2017, για τους μήνες αυτούς ως μηνιαίο εισόδημα για την εφαρμογή των ανωτέρω λαμβάνεται η προβλεπόμενη από την παρ. 3 του άρθρου 39 του ν.4387/2016 μηνιαία ελάχιστη βάση υπολογισμού για τους ασφαλισμένους που έχουν συμπληρώσει πέντε (5) έτη ασφάλισης.

Σε περίπτωση ασφαλισμένων του πρώην ΕΤΑΑ – ΤΣΜΕΔΕ και ΕΤΑΑ – ΤΣΑΥ που κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από την διακοπή της υποχρεωτικής ασφάλισης, παρείχαν εξαρτημένη εργασία, έχουν εφαρμογή τα προβλεπόμενα της περίπτωσης α) του παρόντος άρθρου για τους μισθωτούς. Εάν για μέρος του ανωτέρω χρόνου προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης μισθωτού και για τον υπόλοιπο χρόνο υποχρέωση ασφάλισης ελεύθερου επαγγελματία, για τον υπολογισμό του μέσου όρου του εισοδήματος εφαρμόζονται αντίστοιχα τα ως άνω προβλεπόμενα για τους μισθωτούς και ελεύθερους επαγγελματίες.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και σε δικηγόρους με έμμισθη εντολή ασφαλισμένους του πρώην ΕΤΑΑ – Τομέας Ασφάλισης Νομικών.

Σε περίπτωση ασφαλισμένων του πρώην ΕΤΑΑ που από 1/1/2017 εμπίπτουν στις ρυθμίσεις του άρθρου 36 παρ. 2 του ν.4387/2016, εφαρμόζονται τα ως άνω προβλεπόμενα για τους μισθωτούς, λαμβάνοντας ως μηνιαίες αποδοχές το άθροισμα των μηνιαίων αποδοχών και του μηνιαίου εισοδήματος επί του οποίου υπολογίστηκε η υποχρεωτική μηνιαία εισφορά.

γ) Οι ασφαλισμένοι του ΟΓΑ καταβάλλουν το ποσοστό εισφοράς που προβλέπεται από το άρθρο 40 παρ. 2 και 41 παρ.3 του ν.4387/2016, όπως αυτό διαμορφώνεται από 1/1/2022 και εφεξής. Η μηνιαία εισφορά υπολογίζεται επί του μέσου όρου του εισοδήματος επί του οποίου καταβλήθηκαν ασφαλιστικές εισφορές το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από τη διακοπή της υποχρεωτικής ασφάλισης.

Σε περίπτωση που κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από τη διακοπή της υποχρεωτικής ασφάλισης δεν προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης και καταβολής ασφαλιστικών εισφορών, για όλο το δωδεκάμηνο ή μέρος αυτού, ή αφορά σε μήνες ασφάλισης πριν την 1/1/2017, για τους μήνες αυτούς ως μηνιαίο εισόδημα για την εφαρμογή των ανωτέρω λαμβάνεται η προβλεπόμενη από την παρ. 2β του άρθρου 40 του ν.4387/2016 μηνιαία ελάχιστη βάση υπολογισμού.

δ) Για τη συμπλήρωση του ανωτέρω δωδεκαμήνου λαμβάνεται υπόψη και ο διαδοχικά διανυθείς χρόνος ασφάλισης. Ειδικότερα, στην περίπτωση που κατά τη διάρκεια του δωδεκαμήνου, ο ασφαλισμένος είχε διαδοχικά την ιδιότητα μισθωτού, αυτοαπασχολούμενου, αγρότη, το ύψος της μηνιαίας εισφοράς για την προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης υπολογίζεται ως ποσοστό επί του μέσου όρου του αθροίσματος των μηνιαίων αποδοχών και εισοδημάτων από κάθε απασχόληση.

Άρθρο 4 **Παράλληλη ασφάλιση**

Ο ασφαλισμένος που κατά τη λήξη του τελευταίου δωδεκαμήνου υποχρεωτικής ασφάλισης του υπάγεται σε πλέον του ενός ενταχθέντες φορείς του ΕΦΚΑ, δύναται να επιλέξει τον ενταχθέντα φορέα στον οποίο θα υπαχθεί στην προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα. Ο χρόνος προαιρετικής ασφάλισης σύμφωνα με τα ανωτέρω θεωρείται χρόνος ασφάλισης στον επιλεγέντα ενταχθέντα φορέα υποχρεωτικής ασφάλισης.

Άρθρο 5

Μη συνυπολογισμός της προαιρετικής ασφάλισης σε ΒΑΕ

Ο χρόνος της προαιρετικής ασφάλισης δεν συνυπολογίζεται ως χρόνος διανυθείς σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα (περιλαμβανομένων και των διατάξεων του άρθρου 4 του ν. 3660/2008).

Άρθρο 6

Έναρξη προαιρετικής ασφάλισης

Η προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης αρχίζει από την ημερομηνία υποβολής αίτησης στον Ε.Φ.Κ.Α. και ενεργείται για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπολείπεται –πλην του μήνα υποβολής της αίτησης των είκοσι πέντε (25) ημερών ασφάλισης ανά μήνα (ή τουλάχιστον 1 μήνα) και των τριακοσίων (300) ημερών ανά έτος (ή 12 μήνες ανά έτος).

Άρθρο 7

Διακοπή- λήξη προαιρετικής ασφάλισης

Η διακοπή λήξη της προαιρετικής ασφάλισης επέρχεται:

- α) με αίτηση –δήλωση του ασφαλισμένου από την πρώτη του επομένου μήνα της υποβολής της
- β) με τη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος ή επ'άοριστον αναπηρίας του ασφαλισμένου,
- γ) με το θάνατο του ασφαλισμένου,
- δ) με την ανάληψη εργασίας ή δραστηριότητας ή απόκτηση ιδιότητας ασφαλιστέας στον ΕΦΚΑ.

Άρθρο 8

Απώλεια δικαιώματος συνέχισης της προαιρετικής ασφάλισης

Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για περισσότερο από δύο (2) έτη από την ημερομηνία που αυτή κατέστη απαιτητή επέρχεται απώλεια του δικαιώματος συνέχισης της προαιρετικής ασφάλισης. Στην περίπτωση αυτή ο ασφαλισμένος μπορεί εκ νέου να υποβάλει αίτημα για υπαγωγή στην προαιρετική ασφάλιση μετά την παρέλευση τριών (3) ετών. Συνολικά, ο ασφαλισμένος μπορεί να υπαχθεί σε καθεστώς προαιρετικής ασφάλισης μέχρι τρεις (3) φορές.

Άρθρο 9

Αναστολή προαιρετικής ασφάλισης

Η προαιρετική ασφάλιση αναστέλλεται:

- α) με τη συνταξιοδότηση του ασφαλισμένου λόγω αναπηρίας ορισμένου χρόνου. Μετά τη λήξη της συνταξιοδότησης αναβιώνει το δικαίωμα για συνέχιση της προαιρετικής ασφάλισης.
- β) με την επιδότηση για ασθένεια, όπου η αναστολή είναι δυνητική και επομένως μετά τη λήξη της επιδότησης η προαιρετική ασφάλιση συνεχίζεται χωρίς νέα εξέταση των προϋποθέσεων.

Άρθρο 10

Προθεσμία καταβολής εισφορών

Οι εισφορές για την προαιρετική ασφάλιση καταβάλλονται εντός των προβλεπομένων από την ισχύουσα νομοθεσία και ανά κατηγορία ασφαλισμένων προθεσμιών. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής της ασφαλιστικής εισφοράς, αυτή βαρύνεται με τις προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία επιβαρύνσεις για τις ασφαλιστικές εισφορές υποχρεωτικής ασφάλισης.

Άρθρο 11

Επιστροφή εισφορών

Σε περίπτωση που καταβληθούν εισφορές που αντιστοιχούν σε χρονικά διαστήματα μετά τη διακοπή – λήξη αναστολή της προαιρετικής ασφάλισης, αυτές επιστρέφονται άτοκα χωρίς να γεννάται δικαίωμα ασφάλισης από αυτές.

Άρθρο 12

Υπαγωγή σε προαιρετική ασφάλιση μέχρι 31.12.2016

Οι ασφαλισμένοι που έχουν υπαχθεί ή θα υπαχθούν σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις σε προαιρετική συνέχιση ασφάλισης μέχρι 31.12.2016 συνεχίζουν την προαιρετική ασφάλιση με τους ίδιους όρους με τους οποίους υπήχθησαν σε αυτήν.

Άρθρο 13

Προαιρετική συνέχιση επικουρικής ασφάλισης

Οι διατάξεις των άρθρων 2 έως και 12 της παρούσας εφαρμόζονται αναλογικά και στους ασφαλισμένους του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του ΕΤΕΑΕΠ που θα υπαχθούν σε προαιρετική συνέχιση της επικουρικής τους ασφάλισης από 1.1.2017. Για την προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης των ασφαλισμένων του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του ΕΤΕΑΕΠ καταβάλλεται μηνιαία εισφορά κατ' αναλογία των προβλεπόμενων στις διατάξεις του άρθρου 97 του ν.4387/2016 (Α'85) όπως ισχύει.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 17 Μαΐου 2017

Οι Υπουργοί

Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ